

САБОРНИК

БИЛТЕН БЕОГРАДСКЕ САБОРНЕ ЦРКВЕ
СВЕТОГ АРХАНГЕЛА МИХАИЛА

НЕДЕЉА, 13. МАРТ 2016, ГОДИНА 17, БР.26

О. АЛЕКСАНДАР ШАРГУНОВ О НЕДЕЉИ ПРАШТАЊА

Колико је пута бивало да смо започињали пост и обећавали да ћемо се исправити, али су пролазили свети дани, а ми смо се, осврћући се на саме себе, уверавали да ништа није постигнуто? То је зато што у нашем посту није било чврсте основе - покајања, помирења са Богом, помирења са ближњим и узajаног праштања. После речи *Господе*, друга реч је *опрости*. Бог хоће да нас научи тајни ове речи, која, као Адамов плач, отвара врата раја. ... Црква нам говори да је узajанно праштање - дубина и висина, да не би код нас било лакomisненог односа према томе... Да не бисмо, са светим, узалуд изреченим речима, приступали свима одреда, људима који не знају за Бога, него да у срцу буде измољен мир од Бога, и тада ће нам Господ дати потребне речи. Ако чак и немамо могућности да се сусретнемо са киме је потребно, као што се каже: срце ће срцу пренети вест.

У току читавог Великог поста, ми ћемо молити опроштај од Бога и бескрајно понављати: *Господе, помилуј! Господе, опрости!* И, Господ ће нам рећи: "Што Ме зовете: *Господе, Господе!* - и не чините оно што вам заповедам?" А, Господ савршено јасно говори да, ако ми праштамо другима, то ће и Бог нама опростити. Значи, ако се ми молимо овом молитвом, а налазимо се у непријатељству, у свађи са било којим човеком, ми молимо Бога да нам НЕ опрости. И, ако говоримо: "Никада и ни за шта нећу опростити оно што ми је учинио" - и молимо се молитвом Господњом: *И опрости нам грехе наше као што и ми опраштамо дужницима својим*, схватајући значење речи које произносимо, ми се свесно молимо Богу да нам Он никада и ни за шта не опрости. ... Није нам ући у Велики пост без праштања једних другима јер нам без њега нема ни исповести, ни причешћа, а из храма Сам Господ изгони оне који се нису помирили једни са другима. Ако се сетиш на молитви, каже Он, да брат твој има нешто против тебе, изађи из храма и помири се прво са братом својим, па тек онда принеси твоју жртву - молитву. Можда, у ствари, и не би требало улазити у храм у таквом стању? ... Да би се проникло у тајну праштања, неопходно је обрести дубоко осећање греха. У току читавог поста, ми ћемо се молити оном главном великопосном молитвом: *Господе, дај ми да видим своја сагрешења!* Потребно је да се на свом искуству уверимо да вера не одстрањује поразе. Само онда када ми познамо своју греховност и само онда

када нам постане мрзак грех, можемо и ми опростити човеку који је рањен грехом. Кад Бог не би рекао: *Праштам!* - ја не бих постојао. Бог не прашта зато што је снисходљив према греху, него зато што се према греху односи крајње озбиљно и види да грех означава смрт човека, и љубављу Својом узима на себе последице нашег греха. Опростити је теже од свега: то значи узети на себе последице греха другог човека. Ако неко олако, не размисљајући, прашта нпр. у име невино убијених, њиховим непокајаним убицама, а при том не жели да опрости свом ближњем једну увредљиву реч, може ли се то назвати хришћанским праштањем, и не приводи ли оно још већем злу? ...

Свети Оци говоре да је праштање људима - веће чудо од стварања неба и земље. Христос се молио на Крсту за праштање свим људима, па и онима који су Га разапињали: *Оче, опрости им, не знају шта чине!* Наше праштање другим људима је учествовање у Божијем праштању. ... Други човек нам се открива као личност када га видимо одвојеног од греха. Учествовање у делу Христовом је учествовање у Божијем одвајању човека од греха. Ђаволско дело је да се постави занавек печат греха на човека. Ако ми прихватамо другог човека, прихватајући зло које је у њему, то и сами бивамо заражени тим злом и показујемо се немоћним да му помогнемо. Крсна молитва Спаситеља је молитва за одвајање зла од човека, а ми дејствујемо у сагласју са њом одбацавањем сваког зла, а то значи: праштањем човеку. ...

Уочи Великог поста, у свим православним храмовима се савршава чин праштања. На ову службу треба да дођемо унапред помирили са свима. Прилазићемо свештенику и целивати крст, и то треба да буде истински почетак праштања једних другима, што је суштина Великог поста и читавог нашег живота. Тако је лако рећи: "Праштам!" - али не опростити од срца. Господе Исусе Христе, Сине Божији, помилуј ме грешног! Мајко Божија, опрости и помози да опростим! У свету је грех, тј. одсуство љубави, и сви су криви једни пред другима. Ми смо изгнани из раја, ми смо изван раја, изван живота, изван љубави. И, ми ћемо прилазити једни другима: "Опрости!" "А, за шта? Па, ти мени ниси ништа учинио, нисмо се ни свађали..." Опрости за нељубав! Опрости што те не волим. Тачније, волим те, али не онако како треба волети. Не онако како је Христос говорио. Иако међу нама односи нису лоши или има само малих неразумевања, опрости и за ово. Велико је дело да се ближњи не посвађају ни једном, како сведочи преподобни Макарије Египатски. Међутим, главно је - опрости за нељубав.

Опростити до краја - то значи: заволети човека, макар и једног човека до краја, као Христос, а то значи - никога не искључити из своје љубави. Овако можемо праштати само Пасхом, Христом Богом Распетим, и Христом Васкрслим, Који у срца наша излива љубав Духом Светим. Између мене и тебе је Крст, на коме су греси наши, мој и твој. Зато и рецимо: "Бог је опростио, и ти мени опрости". ... И, биће лако и светло у храму, као после исповести, као пред Причешће - предосећање пасхалне светлости, ка којој ћемо ићи седам недеља, читав наш живот.

МИТРОПОЛИТ АНТОНИЈЕ (БЛУМ) О СМISЛУ ПРАШТАЊА

У излагању *Молитве Господње*, као пута ка Богу, дошли смо до места на чију важност сам већ указивао: *опрости као што ми опраштамо...* Ово је изузетно важан тренутак. Међутим, шта значи реч “опростити”? Ми увек мислимо да опростити значи заборавити. Опростити не значи заборавити, зато што може да заборави свако ко није много увређен - човек се наљутио, а затим је увреда минула. Међутим, има увреда које тако не пролазе, а од нас самих се, ипак, тражи опроштај. То су врата кроз која треба да уђемо: ако не прођемо, нећемо кренути даље... Дакле, мислим да опроштај почиње од тренутка када погледамо на човека који нас је увредио, понизио, повредио или унесређио, и одједном схватимо, кад осетимо читавим бићем, а не само главом, да је он слаб, рањив и поводљив човек, да би он, можда, и желео да буде другачији, али не може - слаб је, и да увреда коју нам је он нанео уопште није проистекла из крајње злобе, већ зато што је он кукавица, малодушан, похлепан или ситна душа. Тада ћемо моћи на њега да погледамо потпуно новим очима, не као на неког гиганта који се труди или се трудио да нас уништи, него као човека у коме није било довољно великодушности и унутрашње лепоте да буде достојан свог имена људског. Опроштај почиње од тренутка када одједном увидимо да је он слаб, рањив и достојан сажаљења. И, у тренутку када то увидимо, моћи ћемо да га, да тако кажемо, узмемо у наручје, да преузмемо на себе увреду коју нам је нанео, да поднесемо последице његове злобе и да кажемо, као што је Христос говорио када су Га прикивали на Крст: *Опрости им, Оче, јер не знају шта чине*, и да кажемо: “Опрости му, Господе, он једноставно не зна шта чини или не зна шта је учинио. Он, можда, није чак ни размишљао о страшним последицама својих речи или поступака: није имао довољно памети, није могао ни да замисли, и од ситне злобе израстао је страشان поступак, који нас је тако ранио, који нам је, можда, уништио читав живот...”

Управо у тренутку када можемо да изговоримо: “Да, схватам колико је он слаб, добро, поднећу последице његове слабости, поднећу последице његовог кукавичлука, његовог слепила, његове глупости, његове брбљивости или његове неодговорности” - овде већ почиње процес опраштања. Овај процес може да доведе до тога да нам толико постане жао тог човека да злоба нестаје, али остаје свест о одговорности за овог човека. И, тада можемо да се молимо Богу да га Господ спасе од њега самог и од последица које се огледају у поступцима и речима. Наравно, ово нам не полази лако за руком, то је један од најтежих подвига, али треба да схватимо да, пред Богом, ми нисмо ништа бољи од човека који нас је тако увредио. Јер, свако од нас, на сваком кораку, испољава одсуство оданости, презир и равнодушност према Богу - или директно или тако што се понашамо према људима онако како се понашамо. А, наше призивање је да се понашамо онако како би се према њима понашао Христос. Уколико то не чинимо, нисмо Му верни, нисмо верни нашем ближњем и нисмо верни самим себи...

У НЕДЕЉИ СИРОПУСНОЈ ПРОСЛАВЉАМО:

- 13.(29) Преподобни Јован Касијан (Беле покладе)
- 14.(01) Преподобномученица Евдокија (Почетак поста)
- 15.(02) Свети свештеномученик Теодот Кирињски
- 16.(03) Свети мученици Евтропије, Клеоник и Василиск
- 17.(04) Преподобни Герасим Јордански
- 18.(05) Свети мученик Конон; Преподобни Марко Подвижник
- 19.(06) Св. 42 муч. Аморејска; Св. Теодор Комоговински - Теодорова субота

ЉУДИ ГОВОРЕ О... О РАНАМА И ПРАШТАЊУ

То је један процес, као код болести, као код зарастања рана. Прво је страшно болно и боли сваки покрет... Имаш лекове који су веома добри, али су горки. Најбољи лекови су најгорчи. То некад уме да буде толико језиво тешко да не можеш да поверујеш, мораш да се привикнеш на то. На крају долазиш до таквог стања да можеш и да се молиш за те људе. Тај бол прође, самим тим што будеш јачи, па кажеш: па, шта ћеш, па то је људско... Ништа у овом свету није претплаћено на сигурно, па ни то. Сетиш се оних добрих ствари код тог човека. Све то и Бог уреди... Важно је да се не огрешиш јер, кад би се огрешио, био би исти као они... Једноставно, Бог те сачува... *О.Војислав Билбија*

РАСПОРЕД БОГОСЛУЖЕЊА ВЕЛИКОГ ПОСТА:

- Јутрење (пон, уто, чет): 07:30
- Јутрење (сре, пет): 07:00
- Вечерње: 17:00
- Бденије уочи недеље и празника: 17:00
- Св. Литургија недељом и када празник пада у радни дан: 09:00
- Литургија пређеосвећених Дарова (сре, пет): 07:30
- Заупокојена Литургија (суб): 07:30
- Молебан српским светитељима (уто): 17:00

ДАНАС је дан праштања. Са почетком у 17:00, у Саборној цркви се служи ПРАШЧАЛНО ВЕЧЕРЊЕ, кроз које, као кроз својеврсне двери, улазимо у Велики пост. Без истинског измирења, праштања и учешћа у овом дивном богослужењу, наше великопосно путовање неће имати смисао и пуноћу заједнице са Распетим и Васкрслим Христом.

Велики (Васкршњи, Часни) пост почиње сутра и траје до Васкрса, 1. маја. Од сутра, у наредна четири дана (ПОНЕДЕЉАК-ЧЕТВРТАК), на вечерњој служби ће се служити ВЕЛИКИ КАНОН Св. АНДРЕЈА КРИТСКОГ, са почетком у 17:00. На Теодорову суботу, Литургија почиње у 7:30.

На исповест можете долазити свакога дана, током и после горе наведених богослужења. Нека нам Господ благослови свима ово великопосно путовање у средиште душе, на умножење благодати, љубави и на живот вечни!

Главни и одговорни уредник: протојереј-ставрофор Петар Лукић. Уредник издања: Ивана Радовановић. Тел. храма: 011/2636-684. Факс: 011/2636-566. www.saborna-crkva.com. sabornik@saborna-crkva.com. Тираж: 1000 примерака.